

Metsähallitus, Etelä-Suomen luontopalvelut
Tapani Tuovinen

Harola

Suojelualueen kulttuuriperintökohteiden myrskytuhokartoitus 2012

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	8.4.2013
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPAIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS		ASIANUMERO	MH 1305/2013, 04.02
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	Natura 2000		
ALUEEN NIMI	Harola		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Harolanlahti FI0200026 (343 ha)		
ALUEYKSIKKÖ	Etelä-Suomen luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Tapani Tuovinen		
JULKAISUN NIMI	Harola. Suojelualan kulttuuriperintökohteiden myrskytuhokartoitus 2012		
TIIVISTELMÄ	Tapani-myrsky 26.–27.12.2011 kaatoi puita Euran Harolan rautakautisella muinaismuisto-alueella. Alueen kaatuneet puut kartoitettiin syksyllä 2012. Kaikkiaan 116 runkoa on kaatunut alueella. Niistä kolme sijaitsee hautaröykkiön vieressä, mutta ei päällisin puolin ole vahingoittanut röykkiötä. Vain yhden kaatuneen rungon juuret ovat puun kaatuessa vetäneet ylös röykkiön kiviä. Muinaismuistoalueen myrskyvahingot ovat vähäiset.		
AVAINSANAT	Eura, muinaismuistot, kulttuuriperintökohteet, röykkiöt		
MUUT TIEDOT	Kansikuva: Tuuli Heinonen määrittää paikkaa DGPS-laitteen avulla. Valok. Tapani Tuovinen 10.10.2012.		
SARJAN NIMI JA NUMERO			
ISSN		ISBN (NIDOTTU)	
		ISBN (PDF)	
SIVUMÄÄRÄ	10	KIELI	I SUOMI
KUSTANTAJA		PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

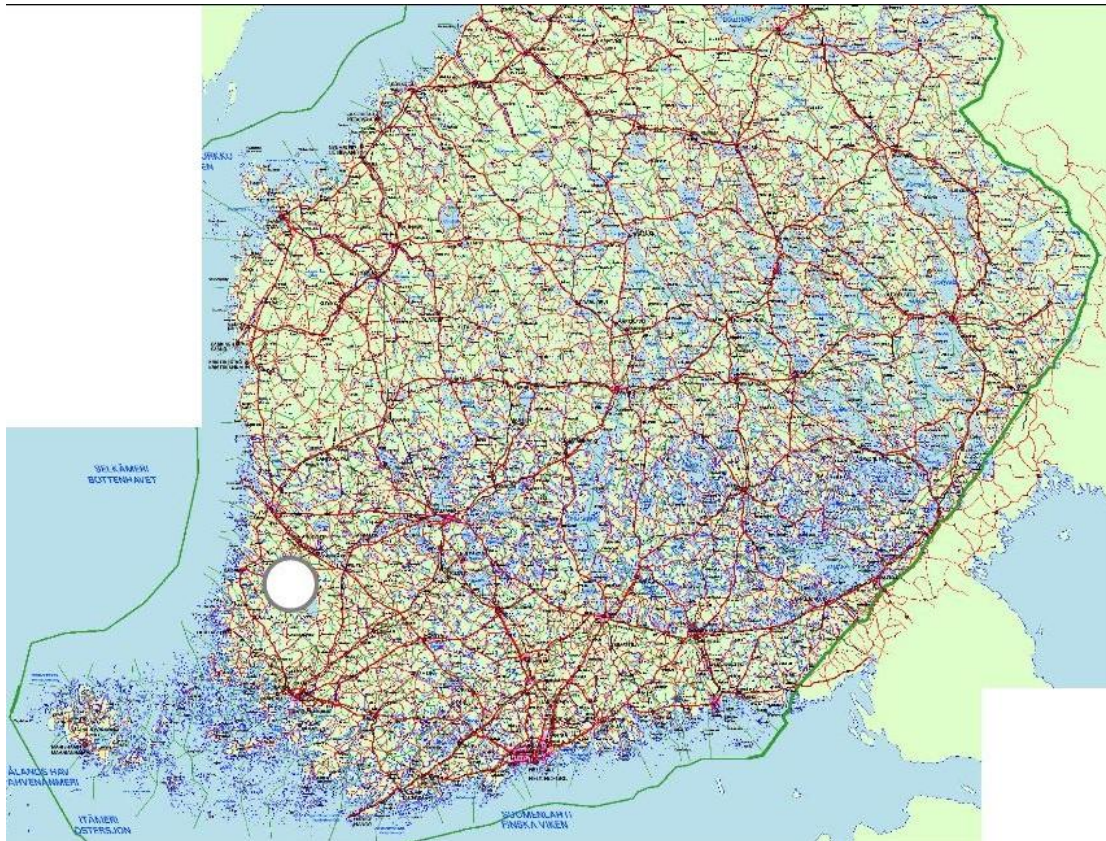
Taulukko 1

Tutkimuskohteen koko nimi	Harola
Kunta/kaupunki, kylä/kaupunginosa, tila/kortteli tontti	Eura
Tutkimuksen laji (inventointi, kartoitus)	Suojelualueen kulttuuriperintökohteiden myrskyvahinkojen kartoitus
kohteen ajoitus	Rautakausi
peruskarttalehti/-lehdet	
Kohteen sijainti yhteiskoordinaatistossa	
Maanomistaja	Metsähallitus
Tutkimuslaitos	Metsähallitus
kenttätyönjohtaja	Tapani Tuovinen
Tutkitun alueen laajuus	12.8 ha
Tutkimuksen kustantaja ja tutkimuskustannukset	Metsähallitus
löydöt (nrot), diarointi pvm. kokoelma, tallennuspaikka	
rahakammioon toimitetut rahat	
rakennusfragmentit (nrot)	
mustavalkonegatiivit, diapositiivit ja digitaaliset kuvallenteet (nrot)	Kuvat on tallennettu Metsähallituksen arkistoon. Taloudellinen tekijänoikeus kuviin on Metsähallituksella. Raportin valokuvat on ottanut Tapani Tuovinen.
aikaisemmat tutkimukset ja tarkastuskäynnit	
arkistoitu kirjeenvaihto (tutkimusluvan diaarino, lausunnot)	
mahdolliset tutkimuskohdetta koskevat julkaisut	
tutkimuskertomuksen sivumäärä	10
Alkuperäisen tutkimuskertomuksen säilytyspaikka ja kopioiden säilytyspaikat	Metsähallitus arkisto.

Tapani-myrsky 26.–27.12.2011 kaatoi puita Euran Harolan muinaismuistoalueella (muinaisjäännösrekisteri 50010019), jossa on 690 rautakautista röykkiötä. Myrsky-tuhot kartoitettiin kuvioissa 211-20608-Harolan lehdot (Ivo) ja 211-25810-Luvalahti-Harolanlahti (Ivo + nat laaj). Kuvioiden pinta-ala on 12.8 ha. Maastotyöt tein 3.10.2012, 10.10.2012 (tällöin maastossa myös Tuuli Heinonen) ja 23.10.2012.

Kaatuneiden puiden paikat oli tarkoitus määrittää DGPS-laitteen Trimble Geo HX avulla, mutta puusto varjosti satelliittinäkyvyyttä niin pahasti, että DGPS-mittaus oli mahdotonta. Paikanmääritys tehtiin siksi tavanomaiseen tapaan maastotietokoneen GPS-vastaanottimen avulla.

Kartta 1. Kartoitusalueen sijoittuminen Suomeen.

Kuva 1. Myrsky on kaatanut kaksi kuusta röykkiöiden välistä.

Kuva 2. Kuusi kasvoi pitkäröykkiön päällä. Sen kaatuessa kivet juurakon alla varmaankin liikahtivat, mutta eivät nousseet juurakon mukana.

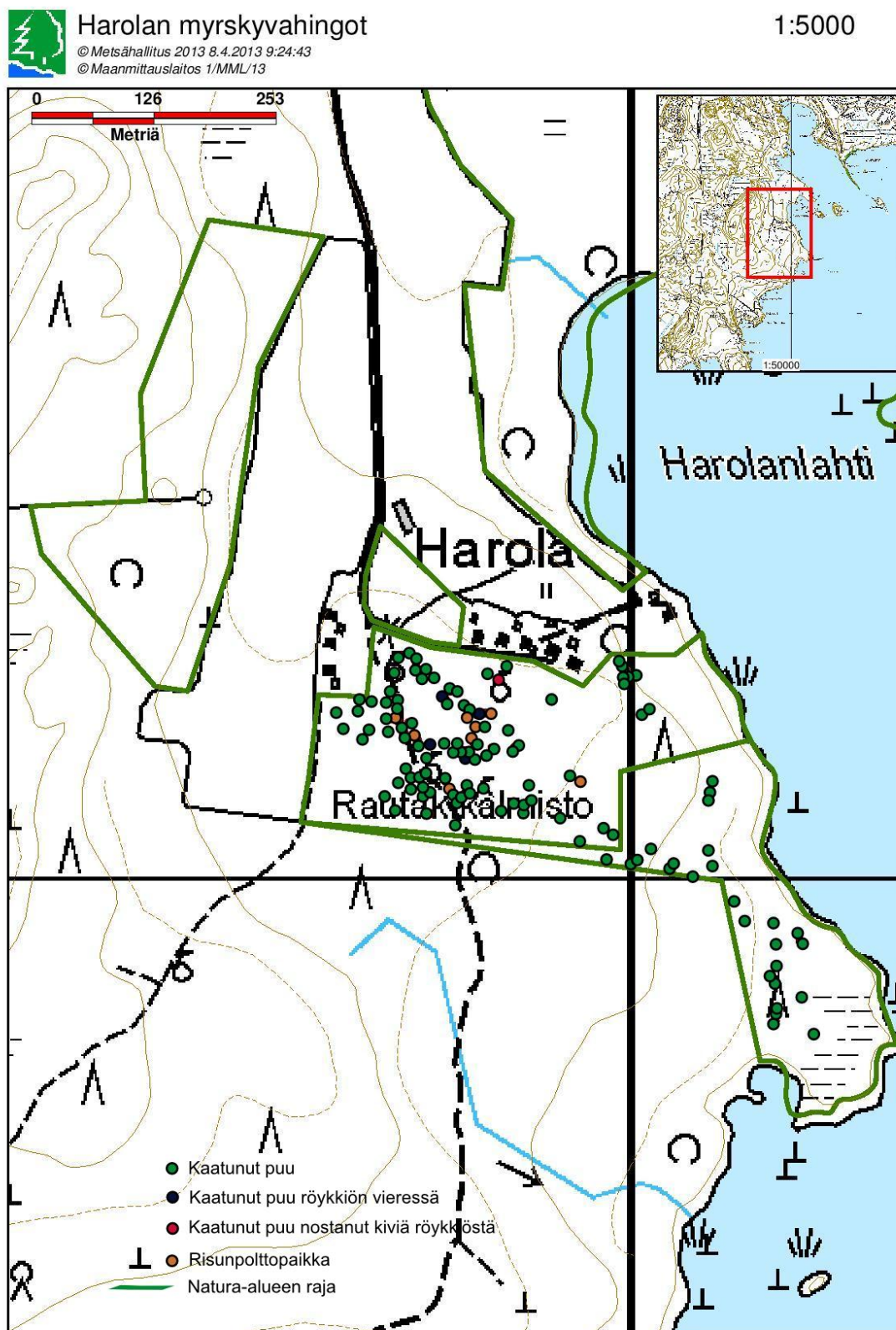
Kartoitetulla alueella on kaatunut 116 runkoa, joista useimmat ovat kuusia (kartta 2). Kaatuneet puut on katkaistu ja viety pois. Useiden kaatuneiden puiden kannot ovat nousseet pystyyn, kun rungon paino on poistunut (kuva 2).

Kolme kaatunutta puuta sijaitsee hautaröykkiön vieressä, mutta röykkiöt eivät ainkaan päällisin puolin vaikuta vahingoittuneilta. Ilman kaivauksia ei kuitenkaan voi todeta, onko mahdollisille rakenteille maanpinnan alla aiheutunut vaurioita. Ainoastaan yhden kaatuneen rungon juuret ovat puun kaatuessa vetäneet ylös röykkiön kiviä. Tämä vahinkopaikka on muinaismuistoalueen pohjoisreunassa lähellä Ahlström Oy:n kesämökkejä (mittauspiste 18).

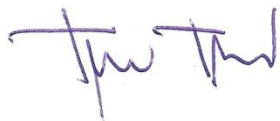
Muinaismuistoalueen myrskyvahingot ovat odotettua vähäisemmät eivätkä mielestäni anna aiheita toimenpiteisiin. Kuusen juuristo kasvaa niin lähellä maanpintaa, että kivistä röykkiössä se asettuu pääosin pintakivien päälle eikä suuressa määrin tunkeudu kivien ja lohcareiden alle. Kuusen kaatuessa juurakko irtoaa helposti kivistä röykkiöstä.

Aluetta raivattaessa on kerätty risuista kasoja, jotka on poltettu paikan päällä. Poltto- paikkoja, joissa on tuhkaa noin $2 \times 2 \text{ m}^2$:n alalla, on alueella 8.

Kartta 2. Tapani-myrskyssä kaatuneet puut sekä polttoalueet.

Turussa 8.4.2013

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ttu Ttu', written in a cursive style.

Tapani Tuovinen

Liite

Mittauspisteiden luettelo (GPS Utility)

```

H SOFTWARE NAME & VERSION
I GPSU 5,11 01 REGISTERED to 'Metsähallitus'
S DateFormat=d.mm.yyyy
S Units=M,M
S SymbolSet=2

H R DATUM
M E Finland Hayford 030 -2,5100000E+02 -1,4192700E-05 -78 -231 -97

H COORDINATE SYSTEM
U FINISH ZONE 3

F ID---- Easting Northng
W 1 3239760 6785231
W 2 3239770 6785235
W 3 3239777 6785227
W 4 3239787 6785217
W 5 3239777 6785221
W 6 3239777 6785218
W 7 3239755 6785213
W 8 3239758 6785184
W 9 3239796 6785209
W 10 3239783 6785207
W 11 3239852 6785213
W 12 3239820 6785194
W 13 3239811 6785194
W 14 3239807 6785188
W 15 3239808 6785185
W 16 3239770 6785162
W 17 3239828 6785178
W 18 3239863 6785206
W 19 3239872 6785221
W 20 3239841 6785170
W 21 3239830 6785171 risunpolttopaikka
W 22 3239848 6785172
W 23 3239840 6785157 risunpolttopaikka
W 24 3239837 6785141 risunpolttopaikka
W 25 3239833 6785125
W 26 3239828 6785127
W 27 3239828 6785134
W 28 3239824 6785131
W 28A 3239816 6785130
W 29 3239819 6785138
W 30 3239807 6785140
W 31 3239791 6785139
W 32 3239788 6785125
W 33 3239807 6785102
W 34 3239816 6785089 risunpolttopaikka
W 35 3239828 6785097
W 36 3239849 6785127
W 37 3239851 6785127
W 37A 3239847 6785157
W 38 3239854 6785170 risunpolttopaikka
W 39 3239872 6785154

```


W 40	3239856	6785136	
W 41	3239877	6785133	
W 42	3239880	6785137	
W 43	3239917	6785185	
W 44	3239988	6785225	
W 45	3239990	6785223	
W 46	3239992	6785203	
W 47	3239992	6785206	
W 48	3239997	6785208	
W 50	3240001	6785210	
W 51	3240013	6785172	
W 52	3240018	6785176	
W 53	3240084	6785101	
W 54	3240080	6785081	
W 55	3240081	6785089	
W 56	3240078	6785029	
W 57	3240085	6785015	
W 58	3240106	6784977	
W 59	3240118	6784955	
W 60	3240147	6784955	
W 61	3240151	6784933	
W 62	3240150	6784911	
W 63	3240149	6784893	
W 64	3240143	6784900	
W 64A	3240150	6784861	
W 65	3240150	6784865	
W 66	3240149	6784853	
W 67	3240188	6784840	
W 68	3240177	6784878	
W 69	3240175	6784936	
W 70	3240173	6784944	
W 71	3239946	6785101	risunpolttopaikka
W 72	3239936	6785107	
W 73	3239925	6785064	
W 74	3239972	6785054	
W 75	3239981	6785045	
W 76	3239946	6785040	
W 77	3239975	6785022	
W 78	3240006	6785020	
W 79	3240019	6785032	
W 80	3240041	6785013	
W 81	3240042	6785016	
W 82	3240064	6785003	
W 83	3240000	6785017	
W 84	3239847	6785096	
W 85	3239878	6785080	
W 86	3239889	6785076	
W 87	3239889	6785071	
W 88	3239895	6785082	
W 89	3239865	6785072	
W 90	3239832	6785091	
W 91	3239825	6785085	
W 92	3239820	6785083	
W 93	3239818	6785056	
W 94	3239791	6785068	
W 95	3239786	6785087	
W 96	3239792	6785091	
W 96A	3239785	6785110	

W 97	3239779	6785105	
W 98	3239784	6785096	
W 99	3239773	6785105	
W 100	3239766	6785114	
W 101	3239759	6785100	
W 102	3239773	6785092	
W 103	3239755	6785072	
W 104	3239744	6785087	
W 105	3239727	6785154	
W 106	3239721	6785146	
W 107	3239702	6785155	
W 108	3239694	6785174	
W 109	3239715	6785175	
W 110	3239749	6785153	
W 111	3239762	6785156	
W 112	3239764	6785153	
W 113	3239778	6785144	risunpolttopaikka
W 114	3239764	6785151	
W 115	3239758	6785164	risunpolttopaikka
W 116	3239751	6785166	
W 117	3239757	6785171	
W 118	3239758	6785177	
W 119	3239746	6785182	
W 120	3239718	6785186	
W 121	3239730	6785184	
W 122	3239749	6785194	